

HET HEILIGE VOLK HERSTELD

Daniël 10, 11 en 12

ZBSH, 8 april 2017

Het boek Daniël

Inleiding op het boek Daniël	Daniël 1:1-21
God openbaart de loop van de tijden	Daniël 2 & 7
God redt tot het einde van de tijden	Daniël 3 & 6
God oordeelt aan het einde van de tijden	Daniël 4 & 5
Aan het eind: het heiligdom hersteld	Daniël 8
Aan het eind: de heilige stad hersteld	Daniël 9
Aan het eind: het heilige volk hersteld	Daniël 10-12

Introductie

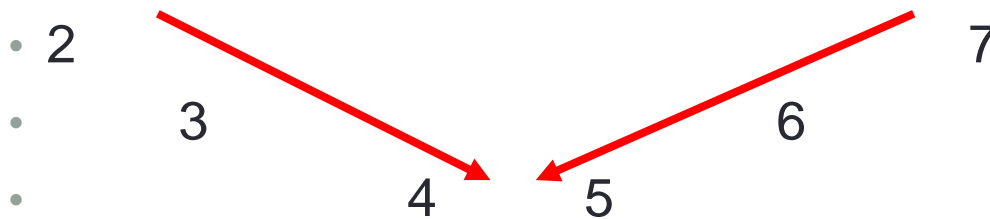
Dn 1	Inleiding – de koning en het gelovig overblijfsel		Dn 1
Dn 2	Droom van een beeld		Visioenen van vier dieren
Dn 3	Aanbidding beeld		Bidden tot de koning
Dn 4	Hoogmoed, val, herstel Nebukadnessar		Hoogmoed en val Belsazar
	Ik prijs, roem en verheerlijk de Hemelkoning		
Dn 8	Visioen in Susan		Visioen aan Tigris
			Dn 10-12
Dn 9	Gebed Daniël – visioen van de zeventig weken		Dn 9

Parallel/verschil met hoofdstuk 8

• 8	10 (-12)
• 3 ^e jaar van Belsassar	3 ^e jaar van Kores
• Babylonische rijk	(Medisch-)Perzische rijk
• in de burcht Susan	bij de rivier de Tigris (± 250 km westelijker)
• een gezicht/visioen	een woord geopenbaard (1)
•	uitleg in een gezicht/visioen (7,8)
• over Perzië en Griekenland	over Syrië en Egypte

Structuur

- Als de hoofdstukken 2 tot en met 7 samen een chiasme vormen, dan is het zeer waarschijnlijk dat ook de hoofdstukken 8 tot en met 12 een chiasme vormen.

- “Ik prijs, roem en verheerlijk de Hemelkoning”

- O Here, hoor! o Here, vergeef! O Here, merk op! Treed handelend op; toef niet om uwzelfswil, mijn God, want uw naam is uitgeroepen over uw stad en over uw volk.

Daniël 10

- Vers 1   Samenvatting/intro door externe ‘verteller’
  - 3e jaar van Kores de Pers (laatste tijdsbepaling in Dn), zie 1:21 en Ezra 1:1
  - een woord geopenbaard
  - dat woord was waarheid
  - dat woord sprak van grote nood/strijd
- Reactie van Daniël: aandachtig luisteren, en ...

- Vers 2,3   Daniël vertelt het zelf:
  - Zijn reactie was: 3 weken rouw, geen smakelijke spijs, geen vlees, geen wijn (1:8?),
  - Zie vers 12: ook verootmoediging, gebed om inzicht

Het gezicht

- Na die drie weken
- Aan de Tigris (verg. Dn 8 in de burcht Susan)
- Een man in linnen ...

- Vraag 1: is dit vergelijkbaar met:
  - de Openbaring aan Johannes?
  - of: de bekering van Saulus?
  - of: de doop van de Heer Jezus?

- De omstanders vluchtten en verborgen zich.
- Daniël trok bleek weg, verloor z'n kracht, en viel bezwijmd op de grond toen hij het geluid van zijn woorden hoorde.

Het gezicht

- Daniël, gij zeer beminde man, ...
- Vrees niet
- Van de eerste dag af, dat gij uw hart er op gezet hadt om inzicht te verkrijgen en om u voor uw God te verootmoedigen (vanaf vers 1 dus, toen hij dat woord hoorde)
- Uw woorden zijn gehoord
- Ik ben gekomen op uw woorden
- Maar ... de vorst (prins) van het koninkrijk der Perzen ...
- 21 dagen
- Hulp van Michaël
- Over: uw volk in het laatst der dagen, opnieuw: de toekomst

Michaël

- Dn 10:13   Michaël, **een der voornaamste vorsten**, kwam mij te hulp
- Dn 10:21   En niet één staat mij vastberaden tegen hen terzijde, behalve uw vorst Michaël
- Dn 12:1   ... zal Michaël opstaan, **de grote vorst**, die de zonen van uw volk terzijde staat

- Jd:9   Maar Michaël, de aartsengel, durfde, ..., geen smadelijk oordeel uitbrengen
- Op 12:7   Michaël en zijn engelen hadden oorlog te voeren tegen de draak

De vorst/prins van Perzië

- Ook een 'engel-vorst', om Perzië terzijde te staan.
- Vraag 2: Is deze 'engel-vorst' demonisch?
  - a. ja, natuurlijk!
  - b. dat zou kunnen, maar dat weten we niet zeker
  - c. waarschijnlijk niet, omdat Perzië op dat moment zowel een dienstknecht van God was, als ook de initiatiefnemer tot herbouw van Jeruzalem en tempelen, en tot terugkeer van het volk
  - d. voor zowel a. als b. als c. is iets te zeggen
- Vraag 3: Kunnen we concluderen dat *alle* volken een 'engel-vorst' 'hebben'?

Het 'laatst der dagen', in later tijd

- Tijdsbepaling die duidt op de periode voor/rond de komst van de Messias:
- Dus twee vervullingen: komst en *weder*-komst.
- (handig voor bij het lezen van het vervolg...)

- Niet te verwarren met: de tijd van het einde, de eindtijd, het einde van de dagen:
- Die uitdrukking wordt alleen gebruikt voor de periode voor/rond de *weder*-komst.

Wie, o wie?

- Vraag 4: Wie is het eigenlijk die Daniël hier uitleg geeft?
  - a. de Heere God Zelf, of althans de OT-verschijning van de Heer Jezus (zie de HSV: mijn Heere)
  - b. de engel die door God naar Daniël was gestuurd (10:11-14)
  - c. de 'engel-vorst' van Darius de Meder (11:1, die was nu tenslotte beschikbaar...)
  - d. misschien wel zowel b. als c.
- Waarom vanaf vers 16 een ander/Ander veronderstellen? (Is niet perse nodig: 5, 6, 10, 16, 18 zou prima over dezelfde kunnen gaan.)
- Vraag 5: Wat kunnen we leren/concluderen uit de vergelijking met 1 Th 4, waar de Heer de zijnen *persoonlijk* komt halen?

Vervolg-taken?

- Vraag 6: Waarom moet die 'engel-vorst' eerst tegen de vorst van de Perzen strijden, en vervolgens tegen de vorst van Griekenland, en waarom wordt hij geholpen door Michaël?

Het boek der waarheid

- 10 vers 21
- Zie 10:1: het geopenbaarde woord was waarheid.
- Vergelijk 8:26: het gezicht van de avonden en morgens, dat is waarheid
- Vergelijk 8:12: hij wierp de waarheid ter aarde

- Komt terug in 12:4: 'verzegel het boek tot de eindtijd' (NBG), 'verzegel het boek tot de tijd van het einde' (HSV)

Hoofdstuk 11

- Visualisatie Ruben

Bijzonderheden:

- Een 'hiaat in de informatie' tussen vers 2 en vers 3 (einde van Perzië, komst van Griekenland)
- Een 'hiaat in de tijd' ergens tussen ($\pm?$) vers 36 en 40, of zelfs vanaf vers 21 (een geleidelijke overgang tussen vervulling 1 en vervulling 2)
- Signaaltekst vers 40: 'in de eindtijd' (NBG), 'in de tijd van het einde' (HSV)

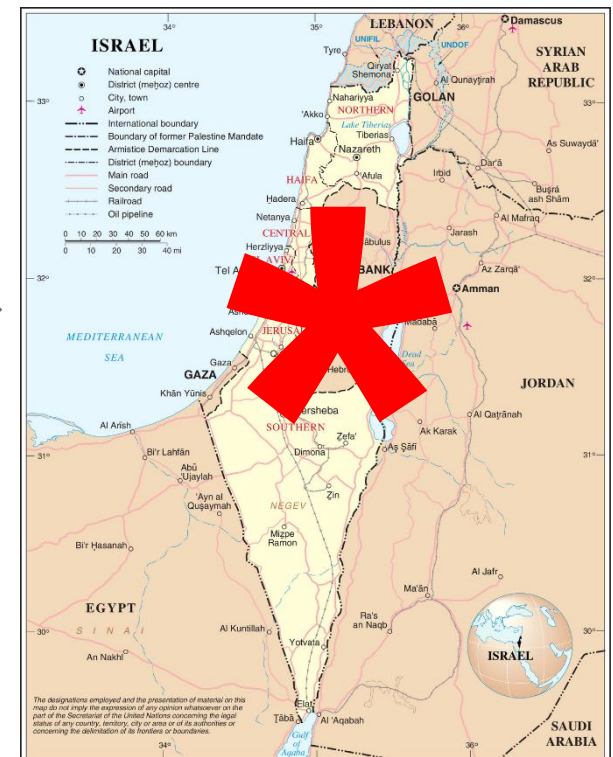
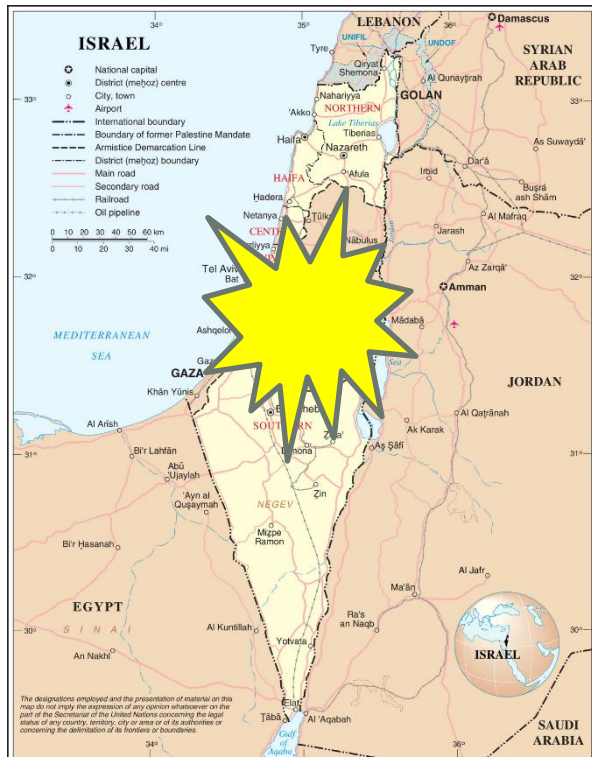

Vragen bij hoofdstuk 11

- De koning zal het Sieraadland binnentrekken (vs 41), maar Edom, Moab en de voornaamste zonen van Ammon zullen ontkomen.
- Vraag 7: Wie is 'de koning' vanaf vers 36, de 'hij' in vers 41?
- Vraag 8: Waarom het woord 'Sieraadland'?
- Vraag 9: Waarom ontkomen Edom, Moab en de belangrijkste Ammonieten?

Samenvatting hoofdstuk 11

- Beeld dat blijft hangen: de list-acties, de veldtochten en de veldslagen vormen samen, als je intekent op de wereldkaart, een vette asterisk op Israël/Jeruzalem.

Het slot (hoofdstuk 12)

- Michaël zal opstaan, 'die uw volksgenoten bijstaat': 'engel-vorst' van Israël, dus.
- Sinds er volken bestaan: terugwijzing naar Babel (Gn 11)
- Verdrukking, èn ontkoming van 'al wie in het boek geschreven wordt bevonden'
- Vraag 10: Welk boek is dat in 12:1? Hetzelfde als in 10:21, als in 12:4 (en 9)? Of hetzelfde als in bijvoorbeeld 7:1? Of als in Lk 10:20, Fp 4:3, Op 3:5, Op 13:8, Op 17:8, Op 20:12,15, Op 21:27? Of toch meer zoiets als Op 22:19?

Uitbreiding van het gezicht

- Vanaf vers 5 'uitbreiding van het gezicht'
- De man van hoofdstuk 10:4-9 blijkt zich boven de rivier te bevinden.
- Aan weerszijden van de rivier verschijnt nog iemand.
- Eén van hen vraagt: Hoe lang nog tot het einde?
- De man boven de rivier zweert bij Hem die eeuwig leeft.

Hoelang duurt die periode?

- Een tijd, tijden en een halve tijd (12:7, 7:25)
- Een halve week (9:27)
- Vergelijk Op 11:2: Jeruzalem 42 maanden vertreden
- Op 11:3: 1.260 dagen profeteren de 2 getuigen
- Op 12:6: 1.260 dagen wordt de vrouw in de woestijn verzorgd
- Op 12:14: tijd, tijden en een halve tijd (synoniem van 12:6)
- Op 13:5: optreden van het beest gedurende 42 maanden

- 3,5 jaar is 42 maanden
- 42 maanden van 30 dagen: 1.260 dagen

Hoelang duurt die periode?

- 1.290 dagen (12:11): een maand extra
- 1.335 dagen (12:12): nog eens anderhalve maand extra
- Wellicht/mogelijk door nog een periode van oordeel over omliggende volken en over Assur, na de bevrijding van het volk Israël.

Wanneer eindigt het?

- Zoals gezegd na 'een tijd, tijden en een halve tijd'.
- Maar ook:
  - ... wanneer er een einde komt aan het verbrijzelen van de macht van het heilige volk (12:7)
  - ... door de volken, of door de Heer?
- Vergelijk: God weerstaat de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade (en vele andere, vergelijkbare teksten).
- Het doel van de verdrukking: van hoogmoed/overmoed naar nederigheid/overgave. De lijn van de wereldgeschiedenis.
- Ons thema: het herstel van het heilige volk; door de Heer!

Verborgen en verzegeld

- Tot de eindtijd.
- Contrast met Op 22:10: opdracht om niet te verzegelen
- Vraag 11: Waarom moet dit boek *wèl* verzegeld worden (12:4,9)?

De bedoeling

- Actief: Velen zullen zich reinigen, zuiveren en louteren.
- Vraag 12: Waar zien we dat meer, reiniging in verband met het einde (of met de komst van de Heer)?
- Actief: Welzalig is hij die blijft verwachten.
- Vraag 13: Waar zien we dat meer, een oproep tot blijven verwachten?
- Ga het einde tegemoet, je zult rusten en opstaan tot je bestemming aan het einde der dagen.
- Slotwoord: getrokken les, ontvangen bemoediging.

Bespreking

- Vraag 1: is de verschijning aan de Tigris vergelijkbaar met:
  - de Openbaring aan Johannes?
  - of: de bekering van Saulus?
  - of: de doop van de Heer Jezus?
- Vraag 2: Is deze 'engel-vorst' demonisch?
  - a. ja, natuurlijk!
  - b. dat zou kunnen, maar dat weten we niet zeker
  - c. waarschijnlijk niet, omdat Perzië op dat moment zowel een dienstknecht van God was, als ook de initiatiefnemer tot herbouw van Jeruzalem en tempel, en tot terugkeer van het volk
  - d. voor zowel a. als b. als c. is iets te zeggen
- Vraag 3: Kunnen we concluderen dat alle volken een 'engel-vorst' 'hebben'?

Bespreking

- Vraag 4: Wie is het eigenlijk die Daniël hier uitleg geeft?
  - a. de Heere God Zelf, of althans de OT-verschijning van de Heer Jezus (zie de HSV: mijn Heere)
  - b. de engel die door God naar Daniël was gestuurd (10:11-14)
  - c. de ‘engel-vorst’ van Darius de Meder (11:1, die was nu tenslotte beschikbaar...)
  - d. misschien wel zowel b. als c.
- Vraag 5: Wat kunnen we leren/concluderen uit de vergelijking met 1 Th 4, waar de Heer de zijnen *persoonlijk* komt halen?
- Vraag 6: Waarom moet die ‘engel-vorst’ eerst tegen de vorst van de Perzen strijden, en vervolgens tegen de vorst van Griekenland, en waarom wordt hij geholpen door Michaël?

Bespreking

- Vraag 7: Wie is 'de koning' vanaf 11 vers 36, de 'hij' in vers 41?
- Vraag 8: Waarom het woord 'Sieraadland'?
- Vraag 9: Waarom ontkomen Edom, Moab en de belangrijkste Ammonieten?
- Vraag 10: Welk boek is dat in 12:1? Hetzelfde als in 10:21, als in 12:4 (en 9)? Of hetzelfde als in bijvoorbeeld 7:1? Of als in Lk 10:20, Fp 4:3, Op 3:5, Op 13:8, Op 17:8, Op 20:12,15, Op 21:27? Of toch meer zoiets als Op 22:19?
- Vraag 11: Waarom moet dit boek wèl verzegeld worden (12:4,9)?

Bespreking

- Vraag 12: Waar zien we dat meer, reiniging in verband met het einde (of met de komst van de Heer)?
- Vraag 13: Waar zien we dat meer, een oproep tot blijven verwachten?